

SOCIETAT D'HISTÒRIA
NATURAL DE LES BALEARS

Proemi

Fa dos anys celebrarem el quarantè aniversari de Societat. En aquella ocasió aparagué un útil article recopilatori de la història del Bolletí de la Societat d'Història Natural de les Balears realitzat per Joan J. Fornós, Guillem Ramon i Joana Rayó (1995). Però enguany el Bolletí apareix amb una xifra redona, el número quaranta. Quaranta volums es diu ràpid, són molts els autors i articles apareguts en aquestes pàgines. El que queda d'aquest llarg període són els articles que són recordats periòdicament en altres publicacions pel seu interès i qualitat científica. En les seves pàgines han col·laborat més de trescents autors de distintes nacionalitats i en distints idiomes, però de tot això ja teniu prou informació en l'article indicat anteriorment.

Des d'aquestes línies introductòries al número 40 voldria recordar, com un merescut homenatge, els directors de publicacions precedents i a les seves Juntes de Publicacions i als autors que són els qui fan possible que les pàgines del Bolletí es trobin plenes de contingut científic. Els directors de publicacions: Guillem Colom, Miquel Oliver, Miquel Duran, Guillem Mateu, Joan Cuerda, Lluís Pomar, Guillem Ramon i Joan J. Fornós han dirigit i se n'han cuidat al llarg del temps d'elaborar aquests Bolletins. Aquesta història, com és natural, ha anat evolucionant al llarg del temps. La revista ha anat modernitzant-se a l'igual que ho fet la Societat. Per les seves mans han passat prop de trescents-cinquanta articles, dels quals aproximadament uns 300 han estat acceptats per a la seva publicació. Això vol dir que hi ha una selecció científica rigorosa que es porta a terme gràcies a la col·laboració d'avaluadors especialitzats en cada matèria. Després de l'avaluació científica ve la tasca de donar la màxima divulgació a l'obra que es fa des de la nostra Societat. Una fórmula directa és la via clàssica d'intercanvi científic amb altres organismes, institucions o societats semblants a la nostra. Gràcies a aquest intercanvi aconseguim augmentar la nostra biblioteca, patrimoni fonamental de la Societat, doncs avui podem dir que és quaranta anys més rica. Però també es pot donar a conèixer el contingut (índex i resum dels articles) del nostre Bolletí a través de les bases de dades nacionals i internacionals, i així ho fa la nostra Societat.

En aquesta presentació m'agradaria fer una anàlisi sobre els aspectes més íntims del Bolletí, els autèntics protagonistes, els autors. Els autors són els veritables còmplices de que la nostra revista surti, any rera any, des de fa quaranta números. No obstant, voldria destacar la tasca d'uns socis que han treballat en èpoques difícils sense l'ajuda de cap institució científica, amb el suport exclusiu de la seva feina contínua i il·lusió. Són molts els autors representatius que han fet que la nostra revista estàs plena de treballs amb un elevat contingut científic, i no voldria ésser injust fent referència a uns pocs, però no puc deixar de citar a: D. Guillem Colom, D. Lluís Gasull, D. Joan Cuerda, D. Andreu Muntaner o D. Joan Bauzá, totes elles persones que han dedicat un esforç extraordinari per l'avanç de les ciències naturals de les nostres Illes. Els seus treballs són actualment vigents i punt de referència per a qui vulgui començar en l'estudi de la geologia, la malacologia, el quaternari o els fòssils que es poden trobar a les Balears.

També, entre les pàgines del Bolletí, trobam articles que han estat citats en repetides ocasions al llarg del temps. Si en tengués que estriar un d'entre aquestes tres-centes aportacions, tal volta em decidiria pel treball del Prof. Dr. Margalef (1976) sobre el paral·lelisme entre la vida en les coves i les grans profunditats marines. I segurament no m'equivoqui si pronostic que l'editorial d'aquest volum també serà una contribució tenguuda en compte en múltiples ocasions en un futur proper i no tan proper.

A les pàgines del Bolletí també s'han descrit moltes noves espècies, essencialment de les Balears, però també de fora. *Trigla darderi* Sanz i Bauzà, 1961; *Trochoidea ortizi* (Gasull, 1963); *Trochoidea ortizi calderensis* (Gasull, 1963); *Trochoidea frater muntaneri* (Gasull, 1963); *Trochoidea frater pobrensis* (Gasull, 1963); *Trochoidea claudinae* (Gasull, 1963); *Trochoidea cuerdaei* (Gasull, 1963); *Oestophora kuiperi* Gasull, 1966; *Oxychilus mercadali* Gasull, 1968; *Helicopsis altenai* Gasull, 1972; *Helicella mariaae* Gasull, 1972; *Pinus halepensis ceciliae* Llorens i Llorens, 1972; *Lithobius piceus tabacarui* Negrea i Matic, 1973; *Lithobius exarmatus mallorcanus* Negrea i Matic, 1973; *Lithobius dragani* Negrea i Matic, 1973; *Lithobius georgescui* Negrea i Matic, 1973; *Orphanoiulus religiosus majoricensis* Mauriès i Vicente, 1976; *Echinogammarus sicilianus monomerus* Stock, 1977; *Caprella acanthifera pityusensis* Isern, 1977; *Vitrea gasulli* Riedel i Paul, 1977; *Mus spretus parvus* Alcover, Gosàlbez i Orsini, 1985; *Porcellio balearicus* Cruz i Garcia, 1992; *Iberellus tanitjanus* Forés i Vilella, 1993; *Thoracochoeta erectiseta* Carles-Tolrà, 1994; *Thoracochoeta palpebris* Carles-Tolrà, 1994; *Scybalicus minoricensis* Vives i Vives, 1994; *Hydrelia mayoli* Canzoneri i Rallo, 1996; *Dignomus kukalovae* Bellés, 1996. I en aquests volum una altra espècie de coleòpter descrita pel Dr. Xavier Bellés i dedicada a un altre il·lustre i estimat professor, el Dr. Francesc Español. Aquestes són referències obligades per al treball dels taxònoms i per incorporar en les bases de dades de biodiversitat del nostre planeta.

Guillem X. Pons
Director de Publicacions *Boll. Soc. Hist. Nat. Balears*